

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2025 оны 04 сарын 30 өдөр

Дугаар 215

Улаанбаатар хот

Журам шинэчлэн батлах тухай

Боловсролын ерөнхий хуулийн 24.1.1, 24.1.11, Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний эрхийн тухай хуулийн 15.6-д заасныг тус тус үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1.“Дээд боловсролын сургалтын байгууллагын суралцагчид тэтгэлэг, зээл, буцалтгүй тусламж олгох, дэмжлэг үзүүлэх, зээлийг эргэн төлүүлэх журам”-ыг хавсралт ёсоор шинэчлэн баталсугай.

2.Энэ тогтоолын 1-д заасан журмыг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах хөрөнгийг жил бүрийн улсын төсөвт тусган санхүүжүүлж, зарцуулалтад нь хяналт тавьж, удирдлага, зохион байгуулалтаар хангаж ажиллахыг Боловсролын сайд П.Наранбаярт үүрэг болгосугай.

3.Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан “Их, дээд сургуулийг “Сургалт-эрдэм шинжилгээ-үйлдвэрлэлийн цогцолбор” болгон орон нутагт хөгжүүлэх талаар авах зарим арга хэмжээний тухай” Засгийн газрын 2021 оны 10 дугаар сарын 20-ны өдрийн 321 дүгээр тогтоолын 2 дахь заалт, “Журам шинэчлэн батлах, тогтоолд өөрчлөлт оруулах тухай” Засгийн газрын 2024 оны 03 дугаар сарын 06-ны өдрийн 102 дугаар тогтоолыг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ САЙД

БОЛОВСРОЛЫН САЙД

Л.ОЮУН-ЭРДЭНЭ

П.НАРАНБАЯР

Засгийн газрын 2025 оны 04 дүгээр
сарын 30-ны өдрийн 215 дугаар
тогтоолын хавсралт

**ДЭЭД БОЛОВСРОЛЫН СУРГАЛТЫН БАЙГУУЛЛАГЫН СУРАЛЦАГЧИД
ТЭТГЭЛЭГ, ЗЭЭЛ, БУЦАЛТГҮЙ ТУСЛАМЖ ОЛГОХ, ДЭМЖЛЭГ
ҮЗҮҮЛЭХ, ЗЭЭЛ ЭРГЭН ТӨЛҮҮЛЭХ ЖУРАМ**

Нэг.Нийтлэг үндэслэл

1.1.Гадаадын болон дотоодын дээд боловсролын сургалтын байгууллага (цаашид “сургалтын байгууллага” гэх)-ын суралцагчид тэтгэлэг, сургалтын зээл, буцалтгүй тусламж олгох, дэмжлэг үзүүлэх, сургалтын зээлийг эргэн төлүүлэхтэй холбогдох харилцааг энэ журмаар зохицуулна.

1.2.Суралцагчийн тэтгэлэг, сургалтын зээл, буцалтгүй тусламж, дэмжлэг үзүүлэх, сургалтын зээлийг эргэн төлүүлэх үйл ажиллагаанд Боловсролын ерөнхий хууль, Дээд боловсролын тухай хууль, Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний эрхийн тухай хууль, Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хууль болон холбогдох бусад хууль тогтоомж, энэ журмыг баримтална.

1.3.Энэ журамд хэрэглэсэн нэр томъёог доор дурдсан утгаар хэрэглэнэ:

1.3.1.“тэтгэлэг” гэж Дээд боловсролын тухай хуулийн 4.1.5-д заасан мөнгөн тусламжийг;

1.3.2.“зээл” гэж Дээд боловсролын тухай хуулийн 4.1.6-д заасан эргэн төлөгдөх, хөнгөлөлттэй нөхцөлөөр олгох мөнгөн хөрөнгийг;

1.3.3.“буцалтгүй тусламж” гэж энэ журмын дагуу суралцагчид олгох эргэн төлөх нөхцөлгүй сургалтын төлбөрийн зардлыг;

1.3.4.“сургалтын төлбөрийн хөнгөлөлт” гэж Дээд боловсролын тухай хуулийн 4.1.7-д заасан сургалтын төлбөрөөс тодорхой хувиар чөлөөлөхийг;

1.3.5.“бэлтгэл хөтөлбөр” гэж Дээд боловсролын тухай хуулийн 20.6-д заасан боловсролын зэрэг олгох хөтөлбөрт хамрагдахын өмнө заавал судлах нөхцөлтэй сургалтын хөтөлбөрийг;

1.3.6.“сан” гэж Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 8.1-д заасан Боловсролын зээлийн санг;

1.3.7.“2+2 хөтөлбөр” гэж дотоодын их, дээд сургуулиудын хөгжлийг дэмжих, бакалаврын түвшинд бэлтгэх хүний нөөц, сургалтын зээлийн хүртээмжийг нэмэгдүүлэх зорилгоор Дээд боловсролын тухай хуулийн 31.2-т заасан хамтын ажиллагааны хүрээнд хэрэгжүүлэх хөтөлбөрийг;

1.3.8.“амьжиргааны зардал” гэж суралцагчийн дотуур байрны болон хүнсний зардлыг.

1.4.Суралцагчид тэтгэлэг, сургалтын зээл, буцалтгүй тусламж, хөнгөлөлт олгох, сургалтын зээлийг эргэн төлүүлэх үйл ажиллагаанд Боловсролын ерөнхий хуулийн 5.1-д заасан зарчмыг баримтална.

1.5.Монгол Улсаас гадаадын сургалтын байгууллагад, эсхүл гадаад улсаас Монгол Улсын сургалтын байгууллагад суралцах суралцагчийн мэргэжил болон сургалтын төлбөрийн хэмжээг тухайн улсын Засгийн газар, эсхүл байгууллага хооронд байгуулсан гэрээнд зааснаар зохицуулна. Гэрээнд өөрөөр заагаагүй бол гадаадад суралцах суралцагчид олгох сургалтын төлбөрийг нэхэмжилсэн дүнгийн хэмжээгээр тооцно.

1.6.Гадаад улсад суралцагчид олгох амьжиргааны зардлын тухайн жилд олгох хэмжээг Монгол Улсын хилийн чанадад ажиллаж байгаа Дипломат төлөөлөгчийн газраас ирүүлсэн судалгаанд үндэслэн боловсролын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн жил бүрийн 02 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор батална.

1.7.Гадаадын сургалтын байгууллагад тэргүүлэх, эсхүл эрэлттэй мэргэжлийн чиглэлээр тэтгэлэгтэй суралцахад Засгийн газраас баталсан тэргүүлэх, эрэлттэй мэргэжлийн чиглэлийн хөтөлбөрийг баримтална.

1.8.Боловсролын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн суралцагчийг суралцуулах хяналтын тоог тухайн жилийн батлагдсан төсөвтөө багтаан жил бүрийн 03 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор дараах байдлаар тогтооно:

1.8.1.дотоодын сургалтын байгууллагад суралцагчид хөнгөлөлт, тэтгэлэг, сургалтын төлбөрийн хөнгөлөлттэй зээл олгох;

1.8.2.дээд боловсролын түвшин тус бүрээр гадаадын сургалтын байгууллагад суралцагчид тэтгэлэг, сургалтын төлбөрийн хөнгөлөлттэй зээл олгох.

1.9.Энэ журмын 1.8-д заасан хяналтын тоонд хөгжлийн бэрхшээлтэй суралцагч хамаарахгүй.

Хоёр.Тэтгэлэг, зээл, буцалтгүй тусламж, дэмжлэг
олгох суралцагчид тавих нийтлэг шаардлага

2.1.Тэтгэлэг, зээл, буцалтгүй тусламж, дэмжлэг авах дотоодын сургалтын байгууллагын суралцагч дараах нийтлэг шаардлагыг хангасан байна:

2.1.1.Монгол Улсын иргэн байх;

2.1.2.тэргүүлэх, эсхүл эрэлттэй мэргэжлийн чиглэлийн үндсэн хөтөлбөрт элсэн суралцагч байх;

2.1.3.боловсролын цахим мэдээллийн системд бүртгэгдсэн байх;

2.1.4.магадлан итгэмжлэгдсэн сургалтын хөтөлбөр, эсхүл сургалтын байгууллагын үндэсний эрэмбийн үнэлгээний "сургалт" хэсэгт 50-аас дээш хувийн үнэлгээ авсан сургалтын байгууллагад суралцдаг байх;

2.1.5.дэд бакалавр, бакалавр, магистр, докторын хөтөлбөрт анхлан суралцагч байх;

2.1.6.суралцагч зээл авснаас бусад тохиолдолд сангийн хөрөнгөөр суралцаагүй байх;

2.1.7.Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуульд заасны дагуу “Өрийн мэдээллийн нэгдсэн сан”-д зээлийн үлдэгдэлгүй байх.

2.2.Гадаадын сургалтын байгууллагын суралцагч дараах нийтлэг шаардлагыг хангасан байна:

2.2.1.Монгол Улсын иргэн байх;

2.2.2.тэргүүлэх, эсхүл эрэлттэй мэргэжлийн чиглэлээр үндсэн хөтөлбөрт элсэн суралцагч байх;

2.2.3.магистр, докторын хөтөлбөрт анхлан суралцагч байх;

2.2.4.суралцагч зээл авснаас бусад тохиолдолд сангийн хөрөнгөөр суралцаагүй байх;

2.2.5.элсэн суралцагч бол үндсэн хөтөлбөрөөр суралцах шаардлага хангаж, урилга авсан, үргэлжлүүлэн суралцагч бол өмнөх улирлын голч дүнгийн авбал зохих үнэлгээний 75 хувиас доошгүй байх;

2.2.6.Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуульд заасны дагуу “Өрийн мэдээллийн нэгдсэн сан”-д зээлийн үлдэгдэлгүй байх.

Гурав.Бүрдүүлэх баримт бичиг,
сонгон шалгаруулалт

3.1.Дотоодын сургалтын байгууллагад тэтгэлэг, зээл, буцалтгүй тусламж, хөнгөлөлтөөр суралцахаар хүсэлт гаргагч нь дараах баримт бичгийг бүрдүүлж бичгээр, эсхүл цахим хэлбэрээр тухайн сургалтын байгууллагадаа хүргүүлнэ:

3.1.1.хүсэлт (батлагдсан маягтаар);

3.1.2.иргэний үнэмлэх (лавлагаа);

3.1.3.дэд бакалавр, бакалаврын үндсэн хөтөлбөрт элсэгч бол элсэлтийн шалгалтын батламжийн хуулбар, техникийн боловсролын сургалтын байгууллагын төгсөгч бол дипломын хуулбар, магистр, докторын үндсэн хөтөлбөрт элсэгч бол өмнөх боловсролын зэргийн дипломын хуулбар;

3.1.4.үргэлжлүүлэн суралцагч бол өмнөх улирлын голч дүнгийн хуудас, тухайн улиралд судлах хичээлийг баталгаажуулсан сургалтын байгууллагын тодорхойлолт;

3.1.5.зорилтот бүлгийн суралцагч бол хувийн байдлыг тодорхойлох эрх бүхий байгууллагын тодорхойлолт;

3.1.6.сургалтын төлбөрийн нэхэмжлэл.

3.2.Гадаадын сургалтын байгууллагад тэтгэлэг болон зээлээр суралцах хүсэлт гаргагч дараах баримт бичгийг бүрдүүлж, цаасаар, эсхүл цахим хэлбэрээр санд хүргүүлнэ:

3.2.1.хүсэлт (батлагдсан маягтаар);

3.2.2.иргэний үнэмлэх (лавлагаа);

3.2.3.тэргүүлэх мэргэжлийн чиглэлээр магистр, докторын үндсэн хөтөлбөрөөр суралцах бол ажилласан жилийг тодорхойлсон албан бичиг;

3.2.4.докторын үндсэн хөтөлбөрөөр суралцах бол эрдэм шинжилгээний бүтээлийн жагсаалт, тодорхойлох захидал (суралцах арга барил, судалгааны урьдчилсан сэдэв, арга зүй, эрдэм шинжилгээний ажлын туршлага, зан төлөвийн онцлогийг тодорхойлсон удирдагч багш, эрдэмтэн, байгууллага тус бүрийн тодорхойлолт);

3.2.5.цагдаагийн байгууллагын тодорхойлолт (гадаадын сургалтын байгууллагад суралцагч);

3.2.6.энэ журмын 4.2.2-т заасан суралцагч бол олимпиадад оролцож медальт байрт шалгарсныг гэрчлэх баримт бичгийн хуулбар;

3.2.7.сургалтын төлбөрийн нэхэмжлэхийн хуулбар;

3.2.8.төрийн албан хаагч бол ажлын гүйцэтгэлийн үнэлгээний хуудас болон ажилласан жилийг тодорхойлсон албан бичиг;

3.2.9.гадаадын сургалтын байгууллагын үндсэн ангид нэмэлт нөхцөлгүйгээр суралцах эрхийг авсан байх.

3.3.Ажлын хэсэг тухайн суралцагчийн зөвшөөрөлтэйгөөр иргэний үнэмлэх, боловсролын баримт бичиг, цагдаагийн байгууллагын тодорхойлолт болон бусад баримт бичгийг төрийн үйлчилгээний “И-Монгол” цахим системээс нэмэлтээр авч болно. Ажлын хэсэг суралцагчид тавьж буй шаардлага хангасан эсэх талаар нэмэлт тодруулгыг холбогдох байгууллагаас ажлын 5 өдрийн дотор авч болно.

3.4.Тэтгэлэг, зээл, буцалтгүй тусламж, хөнгөлөлтөөр дотоодын сургалтын байгууллагад суралцуулах сонгон шалгаруулалтыг жил бүрийн I, III улиралд, гадаадын сургалтын байгууллагад суралцуулах сонгон шалгаруулалтыг жил бүрийн II улиралд багтаан цахимаар зохион байгуулна.

3.5.Сонгон шалгаруулалтын зарыг хүсэлт хүлээн авах хугацаанаас хуанлийн 30-аас доошгүй өдрийн өмнө боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага, сан болон сургалтын байгууллагын цахим хуудсаар нээлттэй зарлана.

3.6.Тэтгэлэг, зээл, хөнгөлөлт, буцалтгүй тусламжид хамрагдах хүсэлтийг сонгон шалгаруулалтын зарын дагуу тогтоосон хугацаанд дотоодын сургалтын байгууллагад суралцах бол тухайн сургалтын байгууллагад, гадаадын сургалтын байгууллагад суралцах бол санд гаргана.

3.7.Дотоодын сургалтын байгууллага хүсэлт ирүүлсэн суралцагчийн баримт бичгийг хүсэлт хүлээн авах хугацаа дууссанаас хойш хуанлийн 30 өдрийн дотор хянаж, тэтгэлэг, зээл, хөнгөлөлт, буцалтгүй тусламжид хамрагдах шаардлага хангасан суралцагчийн нэрсийг хяналтын тоонд багтаан санд хүргүүлнэ. Сан ирүүлсэн мэдээллийг хянаж, баталгаажуулна.

3.8.Боловсролын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний шийдвэрээр гадаадын сургалтын байгууллагад суралцах суралцагчийн сонгон шалгаруулалтын үйл ажиллагааг зохион байгуулах үүрэг бүхий Ажлын хэсэг (цаашид “Ажлын хэсэг” гэх)-ийг Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар, холбогдох төрийн захиргааны төв байгууллага болон сан, их, дээд сургууль, төрийн бус байгууллага, мэргэжлийн байгууллагын төлөөллөөс бүрдсэн 13 гишүүний бүрэлдэхүүнтэй байгуулна. Ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүний 50-аас доошгүй хувь нь төрийн болон хувийн өмчийн их, дээд сургууль, төрийн бус байгууллага болон мэргэжлийн холбооны төлөөлөл байна.

3.9.Ажлын хэсгийн ажиллах удирдамжийг боловсролын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална. Ажлын хэсгийн удирдамжаар ажлын хэсгийн дотоод зохион байгуулалт болон шалгаруулалттай холбоотой санал, хүсэлтийг зохицуулна.

3.10.Ажлын хэсэг энэ журмын 5.3.1-д заасан төрийн албан хаагчаас бусад гадаадын сургалтын байгууллагад суралцах суралцагчийн баримт бичгийн бүрдлийг сонгон шалгаруулалтын материал хүлээж авах хугацаа дууссанаас хойш ажлын 15 өдрийн дотор хяналтын тоонд багтаан шаардлага хангасан суралцагчийг дараах шалгуурыг үндэслэн 100 хүртэл оноогоор үнэлж жагсаана:

3.10.1.дэлхийн шилдэг их сургуулиудын зэрэглэл тогтоодог олон улсад хүлээн зөвшөөрөгдсөн “Таймс Хайэр Эдүкейшн Верлд Университи Ранкингс”-аас цаг хугацааны хувьд хамгийн сүүлд тогтоосон эрэмбийн жагсаалтыг үндэслэн 25 хүртэл оноо;

3.10.2.тэтгэлгийн хэмжээг үндэслэн 40 хүртэл оноо;

3.10.3.сургалтын төлбөрийн нийт хэмжээнээс хамаарч 35 хүртэл оноо.

3.11.Шалгаруулалтад оролцогчийн нийт оноо тэнцсэн тохиолдолд тухайн суралцагчийн суралцах сургалтын байгууллагаас олгох тэтгэлгийн хэмжээ, сургалтын байгууллагын эрэмбэ, сургалтын төлбөрийн хэмжээ гэсэн дарааллын дагуу шийдвэрлэнэ.

3.12.Ажлын хэсэг сонгон шалгаруулалт дууссанаас хойш ажлын 3 өдрийн дотор сонгон шалгаруулалтын тайлан, хяналтын тоонд багтсан суралцагчийн нэрсийн жагсаалт, түүнд холбогдох баримт бичгийг санд хүлээлгэн өгнө.

3.13.Боловсролын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн сонгон шалгаруулалт дууссанаас хойш ажлын 2 өдрийн дотор хяналтын тоонд багтаан нэрсийг баталгаажуулах бөгөөд шийдвэрийг суралцагчид цахим шуудан, эсхүл утсаар мэдэгдэж, цахим хуудсаар олон нийтэд нээлттэй, ил тод мэдээлнэ.

3.14.Суралцагч сонгон шалгаруулалтын дүнг хүлээн зөвшөөрөхгүй тохиолдолд сангийн дэргэдэх Орон тооны бус зөвлөлд гомдол гаргаж болно.

3.15.Орон тооны бус зөвлөл гомдлыг хүлээн авснаас хойш ажлын 5 өдрийн дотор хянаж, дүгнэлт гаргана. Шаардлагатай тохиолдолд энэ хугацааг ажлын 3 хүртэл өдрөөр нэг удаа сунгаж болно.

3.16.Ажлын хэсэг Орон тооны бус зөвлөлийн дүгнэлтийг харгалзан энэ журмын 3.15-д зааснаас гадна холбогдох хуулийн хүрээнд гомдлыг шийдвэрлэнэ.

Дөрөв.Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тэтгэлэг

4.1.Монгол хүн бүрийг чанартай боловсрол эзэмших тэгш боломжоор бүрэн хангаж, орон нутгийн хөгжилд хувь нэмэр оруулах, эх оронч сэтгэлтэй, зөв хандлагатай, олон улсад өрсөлдөх мэдлэг, чадвартай, бүтээлч, манлайлагч иргэнийг бэлтгэх зорилгоор тухайн жилийн сонгон шалгаруулалтад тэнцсэн 500 хүртэлх суралцагчид Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тэтгэлэг олгоно.

4.2.Ерөнхийлөгчийн тэтгэлэг дараах төрөлтэй байна:

4.2.1.Монгол Улсын бүх сум, хорооны түвшинд шалгарсан суралцагчид олгох бэлтгэл болон үндсэн хөтөлбөрийн тэтгэлэг;

4.2.2.олон улсын олимпиадад медальт байранд шалгарсан суралцагчид олгох тэтгэлэг.

4.3.Энэ журмын 4.2.1-д заасан бэлтгэл хөтөлбөрт элсэгч дараах шаардлага хангасан байна:

4.3.1.сүүлийн 3-аас доошгүй жил ерөнхий боловсролын сургуулийн хамран сургах тойргийн дагуу харьяалагдах сум, хороондоо суралцаж төгссөн байх, ахлах сургуульгүй сумын суралцагч бол харьяалагдах аймгийн аль нэг ердийн сургалттай сургуульд тасралтгүй 3-аас доошгүй жил суралцсан байх;

4.3.2.тухайн жилийн элсэлтийн шалгалтын “гадаад хэл-математик”, “гадаад хэл-физик”, “гадаад хэл-хими”, “гадаад хэл-биологи” гэсэн хувилбарын хэмжээст онооны дунджаар 550, түүнээс дээш оноо авсан байх;

4.3.3.энэ журмын 4.3.2-т заасан хэмжээст онооны дунджаар хамгийн өндөр оноо авч, сум, хороондоо тэргүүлсэн байх.

4.4.Боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллагын шийдвэрээр хамран сургах тойргийг өөрчилсөн бол энэ журмын 4.3.1-д заасан хугацааны шаардлага хамаарахгүй.

4.5.Суралцагч англи хэл, орос хэлний хичээлийн элсэлтийн шалгалтыг зэрэг өгсөн тохиолдолд аль өндөр оноо авсан гадаад хэлний хичээлийн шалгалтын оноогоор тооцно.

4.6.Энэ журмын 4.2.1-д заасан үндсэн хөтөлбөрийн тэтгэлэгт хамрагдах суралцагч дараах шаардлага хангасан байна:

4.6.1.тэтгэлгийн бэлтгэл хөтөлбөрийг 60, түүнээс дээш хувийн үнэлгээтэй төгссөн байх;

4.6.2.дэлхийн шилдэг их сургуулиудын зэрэглэл тогтоодог олон улсад хүлээн зөвшөөрөгдсөн тухайн жилд тогтоосон эрэмбийн жагсаалтын эхний 20-д багтсан сургалтын байгууллагад (Таймс Хайер Эдүкейшн Вөрлд Университи Ранкингс) бакалаврын үндсэн хөтөлбөрөөр суралцах урилга авсан бол мэргэжил харгалзахгүй, 21-100-д багтсан сургалтын байгууллагад бакалаврын үндсэн хөтөлбөрөөр суралцах урилга авсан бол тэргүүлэх, эсхүл эрэлттэй мэргэжлийн чиглэлээр суралцах;

4.6.3.энэ журмын 4.9-д заасан тухайн гадаадын сургалтын байгууллагын шаардлага хангасан байх.

4.7.Энэ журмын 4.2.2-т заасан тэтгэлэгт хамрагдах суралцагч олон улсын олимпиадын хорооноос зохион байгуулдаг хиймэл оюун, математик, физик, хими, биологи, газарзүй, мэдээлэл зүйн хичээлийн олимпиадад сүүлийн 3 жил медальт байранд шалгарсан байх шаардлагыг хангасан тохиолдолд энэ журмын 4.13.3-т заасан хугацаанд ирүүлсэн материалд үндэслэн боловсролын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн суралцах эрхийг баталгаажуулна.

4.8.Энэ журмын 4.2.1-д заасан бэлтгэл хөтөлбөрийн сургалтын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх дотоодын сургалтын байгууллага дараах шаардлага хангасан байна:

4.8.1.байгууллагын магадлан итгэмжлэлийн хугацаа хүчин төгөлдөр байх;

4.8.2.математик, байгалийн шинжлэх ухаан, гадаад хэлний мэргэжлийн чиглэлээр хөтөлбөр хэрэгжүүлдэг байх;

4.8.3.боловсролын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүнтэй бэлтгэл хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх гэрээ байгуулсан байх.

4.9.Энэ журмын 4.2.1-д заасан тэтгэлгээр суралцагчийг Засгийн газар хоорондын болон боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, сангаас хийсэн хамтын ажиллагааны гэрээ, хэлэлцээрийн хүрээнд гадаадын дээд боловсролын сургалтын байгууллагад бакалаврын үндсэн хөтөлбөрөөр суралцуулна.

4.10.Боловсролын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний шийдвэрээр Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн Тамгын газар, холбогдох төрийн байгууллага, иргэн, төрийн бус байгууллагын төлөөллөөс бүрдсэн 11 гишүүний бүрэлдэхүүнтэй Ажлын хэсгийг байгуулж, тэтгэлгийн сонгон шалгаруулалтыг зохион байгуулна.

4.11.Тэтгэлгийн сонгон шалгаруулалт бэлтгэл болон үндсэн хөтөлбөрийн гэсэн үе шаттай байна.

4.12.Ажлын хэсэг бэлтгэл хөтөлбөрийн сонгон шалгаруулалтыг тухайн жилийн III улиралд багтаан дараах байдлаар зохион байгуулна:

4.12.1.боловсролын үнэлгээ, арга зүйн байгууллага элсэлтийн шалгалт зохион байгуулагдсаны дараа энэ журмын 4.3-т заасан шаардлага хангасан суралцагчийн нэрсийн жагсаалтыг сум, хороо бүрээр гаргаж, боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн болон улсын бүртгэлийн асуудал хариуцсан

төрийн захиргааны байгууллагад тухайн жилийн 07 дугаар сарын 20-ны өдрийн дотор хүргүүлнэ;

4.12.2.энэ журмын 4.12.1-д заасан нэрсийн жагсаалтын дагуу хамран сургах тойргийн шийдвэрт үндэслэн сургууль, сум, хороо бүрээр хянаж баталгаажуулсан мэдээллийг боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллага, суралцагч, түүний эцэг, эх, асран хамгаалагчийн оршин суугаа хаяг, сүүлийн 3 жилд шилжилт хөдөлгөөн хийсэн эсэх мэдээллийг улсын бүртгэлийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага ажлын 3 өдөрт багтаан боловсролын үнэлгээ, арга зүйн байгууллагад тус тус хүргүүлнэ;

4.12.3.энэ журмын 4.12.2-т заасны дагуу улсын бүртгэлийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагаас ирүүлсэн мэдээллийг Боловсролын мэдээллийн технологийн төвд хүргүүлэх бөгөөд тус байгууллага суралцагчийн хаягийн бүртгэлийн мэдээлэлд үндэслэн түүний сүүлийн 3 жил сурсан сургуулийн мэдээллийг ажлын 3 өдөрт багтаан боловсролын үнэлгээ, арга зүйн байгууллагад хүргүүлнэ;

4.12.4.боловсролын үнэлгээ, арга зүйн байгууллага энэ журмын 4.12.2, 4.12.3-т заасны дагуу холбогдох байгууллагаас ирүүлсэн суралцагчийн мэдээллийг хянаж, баталгаажуулсан нэрсийн жагсаалтыг боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад тухайн жилийн 08 дугаар сарын 05-ны өдрийн дотор хүргүүлнэ;

4.12.5.боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага нэрсийн жагсаалтын дагуу ажлын 2 өдрийн дотор бэлтгэл хөтөлбөрт хамрагдах суралцагчийн нэрсийг гаргаж Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн Тамгын газарт албан бичгээр хүргүүлнэ;

4.12.6.боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага ажлын 5 өдөрт багтаан энэ журмын 4.12.5-д заасан суралцагчийн суралцах гадаад хэл, мэргэжлийн чиглэлийн дагуу холбогдох сургалтын байгууллагад хуваарилалт хийж хүргүүлнэ;

4.12.7.бэлтгэл хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх сургалтын байгууллага ажлын 10 өдрийн дотор энэ журмын 4.12.6-д заасан хуваарийн дагуу суралцагчаас санал авч баталгаажуулан, боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлнэ;

4.12.8.боловсролын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний шийдвэрээр энэ журмын 4.10.7-д заасан бэлтгэл хөтөлбөрт хамрагдах суралцагчийн нэрсийг ажлын 3 өдрийн дотор эцэслэн баталгаажуулж, сан, боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага болон Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн Тамгын газрын цахим хуудсаар нээлттэй, ил тод мэдээлнэ;

4.12.9.суралцагч бэлтгэл хөтөлбөр эхлэхийн өмнө суралцахаас татгалзсан тохиолдолд тухайн орон нутгаас түүний дараагийн шаардлага хангасан суралцагчийг элсүүлж болно. Бэлтгэл хөтөлбөр эхэлснээс хойш суралцагчийг нөхөн элсүүлэхгүй;

4.12.10.суралцагч бэлтгэл хөтөлбөрийн үргэлжлэх хугацаанд эрүүл мэндийн болон бусад шалтгаанаар суралцах боломжгүй болсон тохиолдолд сонгон шалгаруулалтыг дахин зохион байгуулахгүй;

4.12.11.бэлтгэл хөтөлбөрийн үргэлжлэх хугацаа хичээлийн 1 жил байна. Суралцагч англи хэлнээс бусад гадаад хэлээр суралцах тохиолдолд шаардлагатай гэж үзвэл үндсэн хөтөлбөрт хамаарах бэлтгэл хөтөлбөрт хичээлийн 1 хүртэл жилд дахин суралцаж болно;

4.12.12.бэлтгэл хөтөлбөрийн эхний улиралд амжилттай суралцсан суралцагчид дараа оны I улиралд Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн илгээлт (батламж)-ийг гардуулна.

4.13.Ажлын хэсэг үндсэн хөтөлбөрийн сонгон шалгаруулалтыг тухайн жилийн II улиралд багтаан дараах байдлаар зохион байгуулна:

4.13.1.суралцагч бэлтгэл хөтөлбөрт 60 хувиас доош үнэлэгдсэн тохиолдолд энэ журмын 4.10-д заасан тэтгэлэгт хөтөлбөрийн сонгон шалгаруулалтад оролцох боломжгүй бөгөөд суралцагчийг дотоодын сургалтын байгууллагад хувийн зардлаар үргэлжлүүлэн суралцах боломжоор хангана;

4.13.2.үндсэн хөтөлбөрийн сонгон шалгаруулалтын мэдээллийг боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага болон сан бэлтгэл хөтөлбөрийн суралцагчид нээлттэй хүргэнэ;

4.13.3.суралцагч энэ журмын 3.2-т заасан баримт бичгийг бүрдүүлж, тухайн жилийн 06 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад цахимаар хүргүүлнэ;

4.13.4.суралцагчийн сонгон шалгаруулалтын оноо тэнцүү үнэлэгдсэн тохиолдолд энэ журмын 4.2.1-д заасан тэтгэлэгт гадаадын сургалтын байгууллагын эрэмбэ, бэлтгэл хөтөлбөрийн сурлагын амжилт, элсэлтийн шалгалтын оноо, энэ журмын 4.2.2-т заасан тэтгэлэгт гадаадын сургалтын байгууллагын эрэмбэ, олимпиадад эзэлсэн байр, гадаад хэлний мэдлэгийн түвшнийг тус тус харгалзан хяналтын тоонд багтаан сонгон шалгаруулна;

4.13.5.Ажлын хэсэг суралцагчийн баримт бичгийн бүрдлийг материал хүлээн авч дууссанаас хойш ажлын 15 өдрийн дотор хянаж энэ журмын 4.4-т заасан шаардлага хангасан суралцагчид тэтгэлэг олгох санал, дүгнэлтийг боловсролын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүнд танилцуулна;

4.13.6.боловсролын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний шийдвэрээр тэтгэлэгт шалгарсан суралцагчийн нэрсийг ажлын 2 өдрийн дотор баталгаажуулж, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн Тамгын газарт албан бичгээр хүргүүлнэ;

4.13.7.сонгон шалгаруулалтын дүнг Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн Тамгын газар болон боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, сангийн цахим хуудсаар олон нийтэд нээлттэй, ил тод мэдээлнэ.

4.14.Энэ журмын 4.12.5, 4.12.8-д заасан жагсаалт батлагдсаны дараа цахим хуудсаар дамжуулан тухайн суралцагчид мэдэгдэж, нэрсийг Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн Тамгын газар олон нийтэд зарлана.

4.15.Сан бэлтгэл хөтөлбөрт шалгарсан суралцагч болон суралцах сургалтын байгууллагатай гурван талт гэрээ, үндсэн хөтөлбөрийн суралцагч болон түүний харьяалагдах аймаг, нийслэлийн Засаг даргатай гурван талт гэрээ, энэ журмын 4.2.2-т заасан суралцагчтай хоёр талт гэрээг тус тус байгуулна.

4.16.Бэлтгэл хөтөлбөрийн суралцагчид сургалтын төлбөрийн тэтгэлэг олгох бөгөөд орон нутгаас ирсэн суралцагч бол дотуур байрны зардал нэмж олгож болно.

4.17.Тэтгэлгийн үндсэн хөтөлбөрийн суралцагчид сургалтын төлбөр, амьжиргааны зардал олгоно.

4.18.Энэ журмын 4.9-д заасан гэрээ, хэлэлцээрт өөрөөр заагаагүй бол гадаадын сургалтын байгууллагад суралцагчид сургалтын төлбөр, амьжиргааны зардлын тэтгэлгийг давхардуулахгүй олгоно.

4.19.Үндсэн хөтөлбөрт тэтгэлгээр суралцагчийг төгссөнөөс хойш 1 жилийн дотор түүний харьяалагдах аймаг, нийслэлийн Засаг дарга мэргэжлийн дагуу тухайн Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэр дэх аж ахуйн нэгж, байгууллагад ажлын байраар хангах арга хэмжээ авах бөгөөд хөгжлийн бодлоготой уялдуулан төгсөгчийг өөр газарт томилон ажиллуулж болно. Төгсөгч нь аймаг (сумаас шалгарсан бол)-т, нийслэл (хорооноос шалгарсан бол)-д 5-аас доошгүй жил тогтвортой ажиллана.

4.20.Энэ журмын 4.2.2-т заасан суралцагч төгсөөд 1 жилийн дотор эх орондоо мэргэжлээрээ ажилд орсон байх бөгөөд 5-аас доошгүй жил тогтвортой ажиллана.

4.21.Энэ журмын 4.1-д заасан тэтгэлгээр суралцагч болон төгсөгч ерөнхий боловсролын сургууль болон бусад сургалтын байгууллагын үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх, оролцох үүрэг хүлээнэ.

Тав.Монгол Улсын Засгийн газрын тэтгэлэг

5.1.Монгол Улсын урт, дунд хугацааны хөгжлийн бодлогыг хэрэгжүүлэх, олон улсад өрсөлдөх мэдлэг чадвартай, нийгэм, эдийн засаг, шинжлэх ухааны хөгжилд бодит хувь нэмрээ оруулах манлайлагчийг бэлтгэх зорилгоор дотоодын болон гадаадын сургалтын байгууллагад тэргүүлэх, эсхүл эрэлттэй мэргэжлийн чиглэлээр эзэмших суралцагчид Засгийн газрын тэтгэлэг (цаашид “Засгийн газрын тэтгэлэг” гэх) олгоно.

5.2.Төрийн албан хаагчийн мэдлэг, ур чадварыг дээшлүүлэх, манлайлах чадварыг хөгжүүлэх, төрийн албан хаагчийг мэргэшүүлэх сургалтын хөтөлбөрийн хүрээнд ажлын гүйцэтгэл, үр дүнгээр шалгарч, магистрын зэргийн өмнөх хэлний бэлтгэл, ахисан түвшний сургалтад суралцах албан хаагчид сангаас болон бусад эх үүсвэрээс тэтгэлэг олгоно.

5.3.Засгийн газрын тэтгэлэгт дараах иргэн хамрагдана:

5.3.1.магистрын зэргийн өмнөх бэлтгэл хөтөлбөр (хэлний бэлтгэл), магистр болон докторын хөтөлбөрөөр сургалтад суралцах төрийн албан хаагч;

5.3.2.тэргүүлэх мэргэжлийн чиглэлээр суралцагч;

5.3.3.техникийн боловсролын сургалтын байгууллагын олон улсын хөтөлбөрийг дотоодын сургуульд төгсөж, тухайн мэргэжлийн чиглэлээрээ гадаадын сургалтын байгууллагад үндсэн хөтөлбөрөөр дэвшин суралцагч.

5.4.Төрийн албан хаагчийн магистрын зэргийн өмнөх хэлний бэлтгэл, ахисан түвшний сургалтад суралцах албан хаагч энэ журмын 2.2-т заасан нийтлэг шаардлага болон дараах тусгай шаардлага хангасан байна:

5.4.1.төрийн албанд 5-аас доошгүй жил, тухайн байгууллагад 3-аас доошгүй жил ажилласан үндсэн ажилтан байх;

5.4.2.төрийн албан хаагчийн хувьд сүүлийн 3 жилийн гүйцэтгэлийн үнэлгээгээр холбогдох журамд заасан хамгийн өндөр үнэлгээний ангилалд багтсан байх;

5.4.3.ажиллаж буй байгууллага захиалга өгсөн байх;

5.4.4.гадаадын сургалтын байгууллагад суралцан төгсөж ирээд 5 жил ажиллах боломжтой байх (өндөр насны болон цэргийн тэтгэвэр тогтоолгох насны хязгаар, төрийн тусгай албаны 20-25 жил ажилласан байх нөхцөлөөс үлдсэн хугацаа 10 жилээс доошгүй байх).

5.5.Энэ журмын 5.3.2-т заасан дотоодын сургалтын байгууллагад суралцагч энэ журмын 2.1-д заасан нийтлэг шаардлага болон дараах тусгай шаардлага хангасан байна:

5.5.1.дэд бакалавр, бакалавр, магистр, докторын үндсэн хөтөлбөрөөр суралцагч байх;

5.5.2.дэд бакалавр хөтөлбөрт элсэн суралцагч бол элсэлтийн шаардлага хангасан, бакалаврын үндсэн хөтөлбөрт элсэн суралцагч бол элсэх мэргэжлийн хичээлийн элсэлтийн шалгалтад 600, түүнээс дээш оноо авсан, үргэлжлүүлэн суралцагч бол өмнөх улирлын голч дүн 3.0-аас доошгүй байх;

5.5.3.магистрын үндсэн хөтөлбөрт элсэн суралцагч бол тухайн мэргэжлийн бакалаврын зэрэгтэй, мэргэжлээрээ 2-оос доошгүй жил ажилласан, өмнөх боловсролын зэргийн дипломын голч дүн 3.0-аас доошгүй, үргэлжлүүлэн суралцагч бол өмнөх улирлын голч дүн 3.0-аас доошгүй байх;

5.5.4.докторын үндсэн хөтөлбөрт элсэн суралцагч бол тухайн мэргэжлийн магистрын зэрэгтэй, мэргэжлээрээ 3-аас доошгүй жил ажилласан, судалгаа шинжилгээний ажлын бүтээл нийтлүүлсэн, өмнөх боловсролын зэргийн дипломын голч дүн 3.2-оос доошгүй, үргэлжлүүлэн суралцагч бол өмнөх улирлын голч дүн 3.2-оос доошгүй байх.

5.6.Энэ журмын 5.3.2-т заасан гадаадын сургалтын байгууллагад суралцагч энэ журмын 2.2-т заасан нийтлэг шаардлагаас гадна дараах тусгай шаардлага хангасан байна:

5.6.1.магистр, докторын үндсэн хөтөлбөрөөр суралцах урилга авсан байх;

5.6.2.үргэлжлүүлэн суралцагч бол өмнөх улирлын голч дүн авбал зохих үнэлгээний 75 хувиас доошгүй байх.

5.7.Энэ журмын 5.3.3-т заасан техникийн боловсролын сургалтын байгууллагын олон улсын хөтөлбөрийг дотоодын сургуульд төгсөж, тухайн мэргэжлийн чиглэлээр гадаадын сургалтын байгууллагад үндсэн хөтөлбөрөөр дэвшин суралцагч энэ журмын 2.2-т заасан нийтлэг шаардлагаас гадна тэргүүлэх, эсхүл эрэлттэй мэргэжлийн чиглэлээр суралцагч байх тусгай шаардлагыг хангасан байна.

5.8.Энэ журмын 5.3.1-д заасан суралцагчид нэр дэвшүүлэх албан хаагчийг тухайн байгууллага дотроо нээлттэй зарлан, ил тод сонгон шалгаруулах бөгөөд холбогдох мэдээллийг жил бүрийн 01 дүгээр сарын 10-ны өдрийн дотор тухайн салбарын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад, сум, дүүргийн Засаг даргын тамгын газар нь аймаг, нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газарт тус тус хүргүүлнэ.

5.9.Салбарын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, аймаг, нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар нь энэ журмын 5.8-д заасан тэтгэлэгт хамрагдах нэр дэвшигчдийн сонгон шалгаруулалтыг зохион байгуулж, тэнцсэн нэр дэвшигчийн мэдээллийг тухайн жилийн 02 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт хүргүүлнэ.

5.10.Энэ журмын 5.3.1-д заасан суралцагчийг сонгон шалгаруулах, суралцах сургалтын байгууллагыг тодорхойлох, гэрээ байгуулахтай холбогдох үйл ажиллагааг Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар зохион байгуулж, энэ журмын 1.8-д заасан хяналтын тоонд багтаан тэтгэлэгт хамрагдах албан хаагчийн мэдээллийг боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлнэ.

5.11.Энэ журмын 5.10-д заасны дагуу боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад ирүүлсэн тэтгэлгээр суралцуулах төрийн албан хаагчдын нэрсийг боловсролын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний шийдвэрээр баталгаажуулж, санд хүргүүлнэ.

5.12.Сан энэ журмын 5.3.1-д заасан төрийн албан хаагчтай (захиалагч төрийн байгууллагыг оролцуулан) гурван талт гэрээ, 5.3.2, 5.3.3-т заасан суралцагчтай хоёр талт гэрээ байгуулна.

5.13.Энэ журмын 5.3.1, 5.3.3-т заасан суралцагчид сургалтын төлбөр, дотуур байрны зардал, 5.3.2-т заасан суралцагчид сургалтын төлбөрийн тэтгэлэг олгоно.

5.14.Энэ журмын 5.3.3-т заасан үргэлжлүүлэн тэтгэлгээр суралцагч нь дараагийн улиралд дэвшин суралцах эрхээ авсан бол, 5.3.1, 5.3.2-т заасан үргэлжлүүлэн тэтгэлгээр суралцагчийн өмнөх улиралд авсан голч дүн тухайн сургалтын байгууллагын үнэлгээний 75 хувиас доошгүй оноо авсан тохиолдолд тэтгэлгийн санхүүжилтийг үргэлжлүүлэн олгоно.

5.15.Төрийн албан хаагчийг төгссөний дараа захиалга өгсөн төрийн байгууллага өөрчлөн байгуулагдсан (нийлүүлэх, нэгтгэх, хуваах, тусгаарлах, өөрчлөх хэлбэрээр), эсхүл зохион байгуулалтын бүтэц өөрчлөгдсөн боловч түүний албан тушаалын тодорхойлолтод заасан чиг үүрэг хэвээр хадгалагдан үлдсэн бол албан тушаалд нь үргэлжлүүлэн ажиллуулах, хэрэв тухайн чиг

үүргийг хэрэгжүүлэх албан тушаал (ажлын байр)-ын орон тоо хасагдсан зэрэг шалтгаанаар урьд ажиллаж байсан албан тушаалд үргэлжлүүлэн ажиллуулах боломжгүй тохиолдолд төрийн албан хаагчтай тохиролцон өмнөх нөхцөлийг дордуулахгүйгээр өөр албан тушаалд томилон ажиллуулна.

Зургаа.Засгийн газар хоорондын тэтгэлэг

6.1.Монгол Улсаас гадаад улсад суралцах суралцагч энэ журмын 1.5-д заасан гэрээнд өөрөөр заагаагүй бол энэ журмын 2.2-т заасан нийтлэг шаардлагыг хангасан байна.

6.2.Сан Монгол Улсаас гадаад улсад суралцагчтай, гадаад улсаас Монгол Улсад суралцагчтай хоёр талт гэрээ байгуулна.

6.3.Монгол Улсаас гадаад улсад суралцах суралцагчид энэ журмын 1.5-д зааснаар, эсхүл энэ журмын 1.6-д заасны дагуу баталсан хэмжээгээр амьжиргааны зардлын тэтгэлэг олгоно.

6.4.Гадаад улсаас Монгол Улсад суралцах суралцагчийн талаар тухайн улстай харилцан адил байх зарчмыг баримтлах бөгөөд тэтгэлгийн хувьд сургалтын төлбөрийн болон дотуур байрны зардлыг тухайн сургалтын байгууллагын нэхэмжилсэн дүнгээр, хүнсний зардлыг Үндэсний статистикийн хорооноос тогтоосон тухайн жилийн хүн амын амьжиргааны доод түвшнээр тооцож олгоно.

6.5.Энэ журамд заасан тэтгэлгээр үргэлжлүүлэн суралцах тохиолдолд өмнөх улирлын голч дүн нь Монгол Улсаас гадаад улсад суралцагч бол авбал зохих үнэлгээний 75 хувиас доошгүй, гадаад улсаас Монгол Улсад суралцагч бол 2.0-оос доошгүй байна.

Долоо.Зарим эрэлттэй мэргэжлийн тэтгэлэг

7.1.Монгол Улсын нийгмийн салбарт хомсдолтой байгаа зарим мэргэжлийн чиглэлээр дотоодын болон гадаадын сургалтын байгууллагад дэд бакалавр, бакалаврын үндсэн хөтөлбөрөөр суралцах суралцагчид тэтгэлэг олгоно.

7.2.Дотоодын сургалтын байгууллагад зарим эрэлттэй мэргэжлээр суралцагчид олгох тэтгэлэг дараах төрөлтэй байна:

7.2.1.сувилахуй, нийгмийн ажилтан, номын сан, хоол зүй, шим судлал мэргэжлийн үндсэн хөтөлбөрөөр суралцагчид олгох тэтгэлэг;

7.2.2.малчнаар 10-аас доошгүй жил тасралтгүй ажилласан малчны нэг хүүхдийг мал аж ахуй, тэжээл, бэлчээр судлалын чиглэлийн мэргэжил эзэмшүүлэх зорилгоор төрийн өмчийн сургалтын байгууллагын суралцагчид олгох тэтгэлэг;

7.2.3.бусад мэргэжлээр дээд боловсрол эзэмшсэн, багшийн хөтөлбөрөөр суралцаж байгаа бол суралцагчид олгох тэтгэлэг;

7.2.4.хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнд чиглэсэн хэл засал, хөдөлгөөн засал, хөдөлмөр засал, сэтгэл зүй, арга зүй (эрүүл мэндийн, спортын)-н мэргэжлийн үндсэн хөтөлбөрөөр суралцагчид олгох.

7.3.Энэ журмын 7.2.4-т заасан мэргэжлээр гадаадын сургалтын байгууллагад бакалаврын хөтөлбөрт суралцагчид тэтгэлэг олгож болно.

7.4.Энэ журмын 7.2.4-т заасан мэргэжлээр иргэн нь дотоодод дэд бакалавр болон бакалаврын үндсэн хөтөлбөрөөр хоёр дахь удаагаа суралцаж болно.

7.5.Энэ журмын 7.2.4-т заасан мэргэжлээр суралцагчид энэ журмын 2.1.5, 2.2.3-т заасан шаардлага хамаарахгүй.

7.6.Суралцагч энэ журмын 2.1, 2.2-т заасан нийтлэг шаардлагаас гадна төгссөнөөс хойш орон нутгийн байгууллагад 3 жил, нийслэлд 5 жил мэргэжлээрээ тогтвортой ажиллах нөхцөлийг хүлээн зөвшөөрсөн байна.

7.7.Дотоодын сургалтын байгууллагад элсэн суралцагч бол элсэлтийн шалгалтад тухайн мэргэжлийн чиглэлийн шалгалтад 501-ээс дээш оноо авсан тохиолдолд 100 хувийн, үргэлжлүүлэн суралцагч бол өмнөх улиралд 3.0, түүнээс дээш голч дүнтэй суралцсан тохиолдолд 100 хувийн, 2.8-3.0 хүртэл голч дүнтэй суралцсан тохиолдолд 70 хувийн сургалтын төлбөрийн тэтгэлэг олгоно.

7.8.Гадаадын сургалтын байгууллагад үргэлжлүүлэн суралцагчийн өмнөх улирлын голч дүн авбал зохих үнэлгээний 75 хувиас доошгүй байх тохиолдолд сургалтын төлбөр, дотуур байрны төлбөрийн тэтгэлгийг олгоно.

7.9.Сан дотоодын сургалтын байгууллагад суралцагч болон сургалтын байгууллагатай гурван талт гэрээ, гадаадын сургалтын байгууллагад суралцагчтай хоёр талт гэрээг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу байгуулна.

Найм.Зорилтот бүлгийн суралцагчид олгох буцалтгүй тусламж

8.1.Нийгмийн халамжийн тухай хуулийн 3.1.5-3.1.7-д заасан суралцагч (цаашид “зорилтот бүлгийн суралцагч” гэх)-д дотоодын сургалтын байгууллагад дэд бакалавр, бакалаврын үндсэн хөтөлбөрөөр суралцахад буцалтгүй тусламж олгоно.

8.2.Зорилтот бүлэгт дараах суралцагч хамаарна:

8.2.1.бүтэн өнчин суралцагч;

8.2.2.нэг гишүүн нь хөгжлийн бэрхшээлтэй өрхийн хагас өнчин суралцагч;

8.2.3.хөгжлийн бэрхшээлтэй суралцагч;

8.2.4.эцэг, эх нь хоёулаа хөгжлийн бэрхшээлтэй өрхийн нэг суралцагч;

8.2.5.хөдөлмөрийн чадвараа бүрэн алдсан гишүүнтэй өрхийн нэг суралцагч;

8.2.6.цаатан, тува, урианхай үндэстний өрхийн нэг суралцагч;

8.2.7.нэг гэр бүлийн 3 болон түүнээс дээш хүүхэд дотоодын сургалтын байгууллагад бакалаврын үндсэн хөтөлбөрөөр зэрэг суралцаж байгаа бол нэг суралцагч.

8.3.Буцалтгүй тусламжаар үргэлжлүүлэн суралцах зорилтот бүлгийн суралцагчийн өмнөх улирлын голч дүн 2.0 буюу түүнээс дээш, эсхүл энэ журмын 8.2.3-т заасан хөгжлийн бэрхшээлтэй суралцагч дэвшин суралцах эрхээ авсан бол буцалтгүй тусламж олгоно.

8.4.Энэ журмын 8.2.3-т заасан суралцагчид дотоодын сургалтын байгууллагад дэд бакалавр, бакалавр, магистр, докторын хөтөлбөрөөр суралцахад, дэлхийн шилдэг их сургуулиудын зэрэглэл тогтоодог олон улсад хүлээн зөвшөөрөгдсөн "Таймс Хайэр Эдүкейшн Вөрлд Университи Ранкингс"-аас тухайн жилд тогтоосон эхний 100-д багтсан сургалтын байгууллагад бакалавр, магистр, докторын хөтөлбөрөөр суралцахад дараах буцалтгүй тусламж олгоно:

8.4.1.дотоодын сургалтын байгууллагад суралцагчид сургалтын төлбөр, дотуур байрны зардал;

8.4.2.гадаадын сургалтын байгууллагад суралцагчид сургалтын төлбөр, амьжиргааны зардал.

8.5.Сан дотоодын сургалтын байгууллагад суралцагч болон сургалтын байгууллагатай гурван талт гэрээг, гадаадын сургалтын байгууллагад суралцагчтай хоёр талт гэрээг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу байгуулна.

8.6.Энэ журмын 2.1.2-т заасан шаардлага дээрх 8.2-т заасан суралцагчид хамаарахгүй.

8.7.Дээрх 8.2.3-т заасан суралцагчид журмын 2.1.4, 2.1.5, 2.1.6, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4-т заасан шаардлага хамаарахгүй.

Ес.Сургалтын төлбөрийн хөнгөлөлт

9.1.Орон нутагт үйл ажиллагаа явуулж байгаа төрийн өмчийн сургалтын байгууллагад дэд бакалавр, бакалавр, магистр, докторын үндсэн хөтөлбөрөөр суралцах суралцагчид сургалтын төлбөрийн 50 хувьтай тэнцэх хэмжээний хөнгөлөлт үзүүлнэ.

9.2.Суралцагч энэ журмын 2.1-д заасан нийтлэг шаардлага болон дараах тусгай шаардлага хангасан байна:

9.2.1.элсэн суралцагч дэд бакалавр, бакалаврын хөтөлбөрт элсэлтийн босго оноонд хүрсэн байх, магистр, докторын хөтөлбөрт суралцах бол өмнөх боловсролын зэргийн дипломын голч дүн 2.8-аас доошгүй байх;

9.2.2.дэд бакалавр, бакалаврын үндсэн хөтөлбөрөөр үргэлжлүүлэн суралцах суралцагчийн өмнөх улирлын голч дүн 2.8-аас доошгүй, магистр, докторын үндсэн хөтөлбөрөөр үргэлжлүүлэн суралцагчийн голч дүн 3.0-оос доошгүй байх;

9.2.3.Нийгмийн халамжийн тухай хуулийн 3.1.2-т заасан нийгмийн халамжийн дэмжлэг, туслалцаа зайлшгүй шаардлагатай өрхийн гишүүн-иргэн байх.

9.3.Сан суралцагч болон сургалтын байгууллагатай холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу гурван талт гэрээ байгуулна.

Арав.Сургалтын төлбөрийн хөнгөлөлттэй зээл

10.1.Дотоод, гадаадын сургалтын байгууллагад бакалавр, магистр, докторын үндсэн хөтөлбөрөөр, мөн дотоодын сургалтын байгууллагад дэд бакалавр хөтөлбөрөөр суралцах иргэнд сургалтын төлбөрийн хөнгөлөлттэй зээл олгоно.

10.2.Дотоодын сургалтын байгууллагад суралцагч энэ журмын 2.1-д заасан нийтлэг шаардлагаас гадна дараах тусгай шаардлагыг хангасан байна:

10.2.1.магадлан итгэмжлэгдсэн сургалтын байгууллагад дэд бакалавр, бакалавр, магистр, докторын үндсэн хөтөлбөрөөр суралцдаг байх;

10.2.2.элсэн суралцагч дэд бакалавр, бакалаврын хөтөлбөрт элсэлтийн босго оноонд хүрсэн, магистр, докторын хөтөлбөрт суралцах бол өмнөх боловсролын зэргийн дипломын голч дүн 2.8-аас доошгүй байх;

10.2.3.дэд бакалавр, бакалаврын үндсэн хөтөлбөрөөр үргэлжлүүлэн суралцагчийн өмнөх улирлын голч дүн 2.8-аас доошгүй, магистр, докторын үндсэн хөтөлбөрөөр суралцагчийн голч дүн 3.0-оос доошгүй байх;

10.2.4.Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуульд заасны дагуу “Өрийн мэдээллийн нэгдсэн сан”-д зээлийн үлдэгдэлгүй байх.

10.3.Дараах иргэн гадаадын сургалтын байгууллагад суралцах сургалтын төлбөрийн хөнгөлөлттэй зээлд хамрагдана:

10.3.1.“2+2 хөтөлбөр”-ийн хүрээнд дотоодын сургалтын байгууллагад эхний хоёр жил амжилттай суралцаж, гадаадын сургалтын байгууллагад бакалаврын хөтөлбөрөөр үргэлжлүүлэн суралцах эрх авсан суралцагч;

10.3.2.бакалаврын үндсэн хөтөлбөрөөр суралцах эрх авсан суралцагч;

10.3.3.гадаадын сургалтын байгууллагад магистр, докторт суралцагч.

10.4.Гадаадын сургалтын байгууллагад суралцагч энэ журмын 2.2-т заасан нийтлэг шаардлагаас гадна дараах тусгай шаардлагыг хангасан байна:

10.4.1.дэлхийн шилдэг их сургуулиудын зэрэглэл тогтоодог олон улсад хүлээн зөвшөөрөгдсөн “Таймс Хайэр Эдүкейшн Вөрлд Университи Ранкингс”-аас тухайн жилд тогтоосон эхний 100-д багтсан сургалтын байгууллагад үндсэн хөтөлбөрөөр суралцах урилга авсан байх;

10.4.2.энэ журмын 10.4.1-д заасан эрэмбийн жагсаалтын эхний 20-д багтсан сургалтын байгууллагад үндсэн хөтөлбөрөөр суралцах урилга авсан бол мэргэжил харгалзахгүй, 21-100-д багтсан сургалтын байгууллагад үндсэн

хөтөлбөрөөр суралцах урилга авсан бол тэргүүлэх, эсхүл эрэлттэй мэргэжлийг сонгосон байх.

10.5.Үргэлжлүүлэн зээлээр суралцагчийн өмнөх улиралд авсан голч дүн тухайн сургалтын байгууллагын үнэлгээний 75 хувиас доошгүй оноо авсан тохиолдолд зээлийн санхүүжилтийг үргэлжлүүлэн олгоно.

10.6.Сан дотоодын сургалтын байгууллагад суралцагч болон сургалтын байгууллагатай гурван талт гэрээ, гадаадын сургалтын байгууллагад суралцагчтай хоёр талт гэрээ байгуулна.

10.7.Зээлийг энэ журмын 10.2-т заасан суралцагчид сургалтын төлбөрийн хэмжээгээр, 10.3-т заасан суралцагчид авсан тэтгэлгийн хэмжээг харгалзан сургалтын төлбөрийн үлдэх дүнгээр эргэн төлөх нөхцөлтэйгөөр олгоно.

10.8.Дотоодын сургалтын байгууллагад суралцагчид олгох зээл барьцаагүй, гадаадын сургалтын байгууллагад суралцагчид олгох зээлд үл хөдлөх эд хөрөнгө (цаашид “барьцааны зүйл” гэх) барьцаална.

10.9.Төгсөгч нь гэрээний дагуу энэ журмын 12.1.8-д заасан хугацаанд өөрөө, эсхүл түүний итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчөөр дамжуулан санд бүртгүүлнэ.

10.10.Сангаас энэ журмын 11.14.8-д заасны дагуу баталсан зээлийн эргэн төлөлтийн хуваарийг төгсөгч, эсхүл түүний итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчид гэрээнд заасан хаягаар цахимаар болон монгол шуудангаар илгээснээр зээл төлөх хугацаа тоологдож эхэлнэ.

10.11.Дараах тохиолдолд зээл олгохгүй:

10.11.1.үл хөдлөх эд хөрөнгө зээлийн барьцааны шаардлага хангаагүй;

10.11.2.сангаас өмнө авсан зээл төлөөгүй;

10.11.3.энэ журмын 10.11.2-т зааснаас бусад гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүй;

10.11.4.баримт бичгийг хуурамчаар бүрдүүлсэн нь тогтоогдсон.

10.12.Зээлээр үргэлжлүүлэн суралцах тохиолдолд өмнөх улирлын голч дүн дотоодын сургалтын байгууллагад суралцагч бол 2.8-аас доошгүй, гадаадын сургалтын байгууллагад суралцагч бол авбал зохих үнэлгээний 75 хувиас доошгүй байна.

10.13.Энэ журмын 2.1.2-т заасан шаардлага дотоодын сургалтын байгууллагад суралцагчид хамаарахгүй.

Арван нэг.Гэрээ байгуулах, сунгах, түдгэлзүүлэх,
дуусгавар болгох

11.1.Сан нь суралцагчтай холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу гэрээ байгуулна. Суралцагчтай байгуулах гэрээний загварыг боловсролын болон санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн хамтран батална.

11.2.Суралцагчтай байгуулах гэрээг хичээлийн улирлын үргэлжлэх хугацаагаар байгуулах бөгөөд гэрээнд дараах зүйлийг тусгана:

11.2.1.суралцах боловсролын зэрэг, хугацаа;

11.2.2.зээл, тэтгэлэг, хөнгөлөлт, буцалтгүй тусламжийн хэмжээ;

11.2.3.оролцогч талуудын эрх, үүрэг, хариуцлага;

11.2.4.гэрээ түдгэлзүүлэх, сунгах, дуусгавар болгох нөхцөл;

11.2.5.зээлийн барьцаа, эргэн төлөлт;

11.2.6.бусад.

11.3.Суралцагчид зээл, тэтгэлэг, хөнгөлөлт, буцалтгүй тусламжийг олгохдоо дараах зохицуулалтыг баримтална:

11.3.1.тэтгэлэг, зээл, хөнгөлөлт, буцалтгүй тусламжийг гэрээнд заасан зориулалт, хэмжээгээр олгоно;

11.3.2.гадаадын сургалтын байгууллагад суралцагчтай байгуулах гэрээнд олгох санхүүжилтийн дүнг тухайн улсын мөнгөн тэмдэгтээр тусгаж, санхүүжилтийн эрх хүссэн өдрийн Монголбанкны валютын ханшийг баримталж олгоно;

11.3.3.сургалтын төлбөрийг сургалтын байгууллагын дансанд, дотуур байрны зардлыг холбогдох байгууллагын дансанд, хүнсний зардлыг суралцагчийн дансанд шилжүүлнэ.

11.4.Энэ журмын 11.3.3-т заасны дагуу шилжүүлэг хийхдээ холбогдох байгууллагаас ирүүлсэн албан ёсны баримтыг үндэслэнэ. Шаардлагатай тохиолдолд нэмэлт мэдээлэл, тодруулга авна.

11.5.Суралцагч гэрээнд заасны дагуу сурлагын дүн болон холбогдох мэдээллийг хичээлийн жилийн улирал бүр, сангаас шаардсан бусад мэдээллийг тухай бүр цахимаар санд хүргүүлнэ.

11.6.Дахин судалсан хичээлийн багц цагийн төлбөрийг суралцагч өөрөө хариуцна.

11.7.Суралцагч аливаа гэнэтийн осол, гэмтлийн улмаас амь насаа алдах, эрүүл мэндэд нь хохирол учрах, хөдөлмөрийн чадвар алдах, тооцоолоогүй санхүүгийн эрсдэлд орохоос хамгаалах зорилгоор эрсдэлийн даатгалд даатгуулсан байна.

11.8.Сан суралцагчтай байгуулсан гэрээний хэрэгжилтэд тогтмол хяналт тавьж, гэрээг дүгнэсэн баримтыг хавсаргах бөгөөд дараах шаардлага хангасан тохиолдолд гэрээг улирал тутам сунгана:

11.8.1.суралцагч сурлагын дүнгийн шаардлага хангасан байх;

11.8.2.гэрээгээр хүлээсэн бусад үүргээ биелүүлсэн байх.

11.9.Дараах тохиолдолд суралцагчид олгох санхүүжилтийг зогсоож, гэрээг 1 жил хүртэлх хугацаагаар түдгэлзүүлнэ:

11.9.1.суралцагч жирэмсний, амаржсаны амралттай, хүүхэд асрах чөлөөтэй, эсхүл хүндэтгэн үзэх бусад шалтгааны улмаас нэг сараас дээш хугацаагаар суралцах боломжгүй болсныг эрх бүхий байгууллагын шийдвэрээр нотолсон бол;

11.9.2.энэ журмын 11.9.1-д заасан үндэслэлээр суралцах хугацааг түдгэлзүүлэхэд баримт үйлдэж, гэрээнд хавсаргана;

11.9.3.суралцагч холбогдох этгээдийн зөвшөөрснөөр өөр сургалтын байгууллагад шилжин суралцсан, гэрээнд заасан суралцах боловсролын зэрэг, мэргэжлийн чиглэлийг өөрчилсөн бол;

11.9.4.суралцагч сурлагын дүнгийн шаардлага хангаагүй бол.

11.10.Гэрээг түдгэлзүүлсэн хугацаанд тухайн суралцагчид тэтгэлэг, зээл, хөнгөлөлт, буцалтгүй тусламж олгохгүй.

11.11.Дараах үндэслэлээр гэрээг дуусгавар болгох шийдвэрийг сангийн Ажлын албаны даргын тушаалаар хагас жил тутамд баталгаажуулна:

11.11.1.гэрээний хугацаа дуусаж, талууд хүлээсэн үүргээ биелүүлсэн бол;

11.11.2.суралцагч нь нас барсан, эсхүл иргэний эрх зүйн чадамжгүй гэж шүүхээс тооцсон, хөдөлмөрийн чадвараа алдсаныг Эрүүл мэндийн магадлалын зөвлөлийн шийдвэрээр тогтоосны дагуу барьцааны зүйлээр болон даатгалын гэрээнд заасны дагуу гэрээний үүргийн гүйцэтгэл хангасан;

11.11.3.барьцааны зүйлийг шүүхийн журмаар худалдан борлуулж, гэрээний үүргийн гүйцэтгэл хангагдсан.

11.12.Аль нэг талын санаачилгаар хугацаа дуусахаас өмнө гэрээг дараах тохиолдолд цуцална:

11.12.1.суралцагч өөр сургалтын байгууллагад шилжин суралцсан, гэрээнд заасан суралцах мэргэжлийн чиглэлийг өөрчилсөн;

11.12.2.суралцагч сургалтын байгууллагаас хасагдсан, хүндэтгэн үзэх шалтгаангүйгээр сургуулиа орхисон, чөлөө авсан, чөлөөний хугацааг сунгасан;

11.12.3.тэтгэлэг, хөнгөлөлтөөр суралцагч төгсөөд жирэмсний, амаржсаны амралттай, хүүхэд асрах чөлөөтэй болон хүндэтгэн үзэх шалтгаантайгаас бусад тохиолдолд 12 сарын хугацаанд ажилд ороогүй, эсхүл гэрээнд заасны дагуу ажиллаагүй;

11.12.4.Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тэтгэлгээр суралцагч аймаг (сумаас шалгарсан бол), нийслэлд (хорооноос шалгарсан бол) мэргэжлийн ажил санал болгоход өөрийн хүсэлтээр татгалзсан;

11.12.5.Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тэтгэлгийн бэлтгэл хөтөлбөрт суралцагч бэлтгэл хөтөлбөрийг төгсөөд хүндэтгэн үзэх шалтгаангүйгээр гадаад улсад суралцахаас татгалзсан, эсхүл татгалзсан тухайгаа мэдэгдээгүй;

11.12.6.суралцагч хуурамч баримт бичиг бүрдүүлсэн нь тогтоогдсон;

11.12.7.суралцах хугацаандаа гэмт хэрэгт холбогдож, гэм буруутайг нь шүүхээс тогтоосон.

11.13.Энэ журмын 11.11, 11.12-т заасан үндэслэлээр гэрээ дуусгавар болгох, эсхүл цуцлахад талууд гэрээ дүгнэсэн баримт үйлдэнэ.

11.14.Гэрээнд заасан барьцаа болон зээлийн эргэн төлөлтөд дараах зохицуулалтыг баримтална:

11.14.1.суралцагч барьцааны зүйлийн үнэлгээг эрх бүхий хуулийн этгээдээр хийлгэсэн байх бөгөөд барьцааны зүйлийн үнэлгээ суралцагчийн авах нийт зээлийн үнийн дүнгийн 50 хувиас доошгүй байна;

11.14.2.барьцааны зүйл суралцагчийн, эсхүл хамаарал бүхий гуравдагч этгээдийн өмчлөлд байх бөгөөд барьцааны зүйлийн талаар улсын бүртгэлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагаас лавлагаа авсан байна;

11.14.3.суралцагч барьцааны гэрээг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу улсын бүртгэлд бүртгүүлж, сан барьцаа бүртгэсэн талаарх лавлагааг суралцагчийн хувийн хэрэгт хавсаргана;

11.14.4.суралцагч барьцааны зүйлийг даатгуулсан байна;

11.14.5.зээлийн эргэн төлөлтийн хуваарийг олгосон санхүүжилтийн дүнгээр гаргана;

11.14.6.энэ журмын 12.1.8-д заасныг үндэслэн сан эргэн төлөлтийн хуваарийг үүсгэж, сургууль төгсөгчид, эсхүл түүний итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчид энэ тухай мэдэгдэнэ;

11.14.7.суралцагчийн зээлийн эргэн төлөлтийн хуваарийг сан үүсгэн батлах бөгөөд дотоодын сургалтын байгууллагад суралцагч 5 хүртэлх жилийн дотор, гадаадын сургалтын байгууллагад суралцагч 20 хүртэлх жилийн дотор сургууль төгссөнөөс хойш 6 сарын дараагаас эхлэн эргэн төлнө;

11.14.8.зээлдэгч зээлийн эргэн төлөлтийг гэрээнд заасан хуваарийн дагуу сангийн дансанд шилжүүлнэ.

11.14.9.гэрээг энэ журмын 11.12-т заасны дагуу цуцалсан тохиолдолд сангаас тухайн иргэнд олгосон санхүүжилтийг 2 жилийн дотор бүрэн буцаан төлнө;

11.14.10.олгосон санхүүжилтийг эргэн төлүүлэхэд нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу валютын ханшийг тооцно.

11.15.Зээлийн эргэн төлөх хугацааг энэ журмын 11.9.1-д заасан хүндэтгэн үзэх шалтгаанаар орон нутагт ажиллаж байгаа төрийн албан хаагч 2 жил,

гадаадын сургалтын байгууллагад зээлээр суралцагч 5 хүртэлх жилээр нэг удаа сунгаж болно.

11.16.Энэ журамд заасан суралцагч төгсөөд ажилласан байх хугацааны шаардлагыг нийгмийн даатгалын шимтгэл төлсөн баримтаар баталгаажуулна. Сайн дурын даатгалын төлөлт гэрээнд заасан ажилласан хугацаанд хамаарахгүй.

11.17.Төгсөгчийн ажиллаж байгаа байгууллага өөрчлөн байгуулагдсан (нийлүүлэх, нэгтгэх, хуваах, тусгаарлах, өөрчлөх), зохион байгуулалтын бүтэц өөрчлөгдсөн, татан буугдсан, эсхүл өөрөөс нь үл хамаарах шалтгаанаар албан тушаалын орон тоо хасагдсаны улмаас өөр ажил, албан тушаалд сэлгэн ажиллах тохиолдолд өмнө ажилласан хугацааг ажилласан хугацаанд оруулан тооцно.

11.18.Төгсөгч суралцсан мэргэжлээрээ гадаадад туршлага хуримтлуулах зорилгоор 3 хүртэлх жил ажиллаж болох бөгөөд энэ нь зээлийн эргэн төлөлтийн хугацаанд өөрчлөлт оруулах үндэслэл болохгүй.

Арван хоёр.Суралцагч, сургалтын байгууллага,
сангийн эрх, үүрэг

12.1.Суралцагч дараах эрх, үүрэгтэй байна:

12.1.1.тэтгэлэг, зээл, хөнгөлөлт, буцалтгүй тусламжийн хүсэлт гаргах;

12.1.2.өргөдөл, гомдол гаргах;

12.1.3.гэрээний үүргээ биелүүлэхийг сан болон сургалтын байгууллагаас шаардах;

12.1.4.энэ журамд заасан баримт бичгийг бүрэн бүрдүүлэх;

12.1.5.суралцагчаас үл хамаарсан шалтгаанаар суралцаж байгаа мэргэжлийн чиглэл өөрчлөгдсөнөөс бусад тохиолдолд сургалтын байгууллага хооронд шилжихгүйгээр сонгосон мэргэжлээр суралцах;

12.1.6.гэрээний биелэлтийг дүгнэхэд санг шаардлагатай мэдээллээр хангах;

12.1.7.гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлэх;

12.1.8.гадаадын сургалтын байгууллагад тэтгэлгээр суралцагч төгсөөд дипломоо хүлээн авсан өдрөөс хойш 2 сарын дотор өөрийн биеэр санд бүртгүүлэх;

12.1.9.тэтгэлэг, хөнгөлөлтөөр суралцагч төгсөөд 1 жилийн дотор ажилд орох;

12.1.10.энэ журамд өөрөөр заагаагүй бол дотоодын сургалтын байгууллагад тэтгэлэг, хөнгөлөлтөөр суралцагч төгсөөд мэргэжлээрээ 3-5 жил, гадаадын сургалтын байгууллагад тэтгэлгээр суралцагч төгсөөд эх орондоо, мэргэжил заасан бол мэргэжлээрээ 5-аас доошгүй жил гэрээнд заасны дагуу ажиллах;

12.1.11.тэтгэлгээр суралцагч гэрээний хугацаанд сургуулиа төгсөж чадаагүй тохиолдолд энэ журмын 11.9.1-д заасан хүндэтгэн үзэх шалтгаанаас бусад тохиолдолд сангаас олгосон санхүүжилтийг буцаан төлнө.

12.2.Дотоодын сургалтын байгууллага дараах эрх, үүрэгтэй байна:

12.2.1.суралцагчид олгох тэтгэлэг, зээл, хөнгөлөлт, буцалтгүй тусламжийн талаарх тайлбар, мэдээллийг сангаас авах;

12.2.2.тогтоосон хугацаанд санхүүжилт шилжүүлэхийг сангаас шаардах;

12.2.3.сан болон суралцагчаас гэрээний үүргээ биелүүлэхийг шаардах;

12.2.4.суралцагч гэрээний үүргээ биелүүлээгүй тохиолдолд гэрээг цуцлах саналаа санд хүргүүлэх;

12.2.5.суралцагчийн тэтгэлэг, зээл, хөнгөлөлт, буцалтгүй тусламж хүссэн хүсэлтийг хүлээн авах, хянах, санд уламжлах, энэ талаар суралцагчид мэдэгдэх;

12.2.6.хяналтын тоонд багтсан суралцагчийн мэдээллийг төрөлжсөн сангийн нэгдсэн системд бүртгэх, суралцагчийн шилжилт хөдөлгөөний мэдээллийг тухай бүр шинэчлэх;

12.2.7.суралцагчийн голч дүн болон бусад мэдээллийг удирдлага мэдээллийн системд бүртгэх, улирал тутам шинэчлэх, олон нийтэд ил тод байршуулах;

12.2.8.гэрээний биелэлтийг дүгнэхэд болон бусад шаардлагатай мэдээллийг санд гаргаж өгөх, үйл ажиллагаанд нь дэмжлэг үзүүлэх;

12.2.9.гэрээний хэрэгжилтийг хангуулах, биелэлтэд хяналт тавих;

12.2.10.гэрээний хэрэгжилтийн тайланг жил бүрийн 06 болон 12 дугаар сарын сүүлийн 7 хоногт санд хүргүүлэх.

12.3.Сан дараах эрх, үүрэгтэй байна:

12.3.1.дотоодын сургалтын байгууллагаас ирүүлсэн хүсэлт, баримт бичгийг хүлээн авах, хянах, шаардлага хангаагүй суралцагчийг хасах;

12.3.2.суралцагчтай гэрээ байгуулах, сунгах, түдгэлзүүлэх, цуцлах, дуусгавар болгох;

12.3.3.санхүүжилтийг гэрээнд заасны дагуу шилжүүлэх;

12.3.4.гэрээний үүргээ биелүүлэхийг суралцагч болон сургалтын байгууллагаас шаардах;

12.3.5.гэрээний биелэлтэд хяналт тавих, улирал тутам үнэлгээ хийж, хэрэгжилтийг хангуулах;

12.3.6.гэрээний үүргийн биелэлттэй холбогдуулан санхүүжилтийг зогсоох, суутгах, эргэн төлүүлэх;

12.3.7.санхүүжилтийн зарцуулалтын тайланг хагас, бүтэн жилээр гаргаж, боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлэх;

12.3.8.энэ журмын 13.2-т заасан мэдээллийн сан үүсгэх, мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангах, олон нийтэд ил тод байршуулах.

Арван гурав.Бусад

13.1.Энэ журмын хэрэгжилтэд боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага хяналт тавьж ажиллана.

13.2.Сан сонгон шалгаруулалт, гэрээний биелэлтийн ил тод байдлыг хангах зорилгоор мэдээллийн нэгдсэн санг үүсгэнэ.

13.3.Сан тэтгэлэг, зээл, хөнгөлөлт, буцалтгүй тусламж тус бүрээр суралцагч, төгсөгчийн мэдээллийг Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хууль, Хүний хувийн мэдээлэл хамгаалах тухай хууль, Кибер аюулгүй байдлын тухай хуулийн дагуу олон нийтэд мэдээлнэ.

13.4.Сан тухайн жилд байгуулсан, түдгэлзүүлсэн, сунгасан, цуцалсан, дуусгавар болсон гэрээний талаар дараа жилийн I улиралд багтаан боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад тайлагнана.

13.5.Монгол Улсын дипломат төлөөлөгчийн газраас энэ журмын дагуу гадаадад суралцагчид тухайн улс дахь соёл, зан заншил, дотуур байрны талаар шаардлагатай зөвлөмж өгч, дэмжлэг үзүүлнэ. Тухайн улсад тэтгэлгээр суралцагчийн сурлагын явцын талаарх судалгаа, холбогдох мэдээлэл (сурлагын дүн, ёс зүй, санхүүжилт)-ийг хичээлийн жилийн улирал бүр санд хүргүүлнэ.

13.6.Сан суралцагчийн хувийн хэрэг (анкет, иргэний үнэмлэхийн хуулбар, сургалтын байгууллагын урилга, гадаад хэлний шалгалтын материал, онооны хуудас, гэрээ, үл хөдлөх эд хөрөнгийн үнэлгээний тайлан, гэрчилгээний хуулбар, барьцаа бүртгэсэн талаарх лавлагаа, дипломын хуулбар болон бусад)-ийг Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн тухай хуулийн дагуу цаасаар болон цахимаар хадгална.

13.7.Зээлдэгчийн асуудлаар хуурамч бичиг баримт бүрдүүлсэн, зээлдэгчийн мэдээллийг буруу гаргаж ирүүлсэн нь хууль, хяналтын байгууллагаар тогтоогдвол сургуулийн удирдлага, албан тушаалтанд холбогдох хуульд заасны дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.

13.8.Гэрээ байгуулах, түдгэлзүүлэх, сунгах, дуусгавар болгохтой холбоотой энэ журамд заагаагүй бусад асуудлыг Иргэний хуульд заасны дагуу зохицуулна.

13.9.Энэ журамд заасан үүргээ зөрчсөн эрх бүхий албан тушаалтанд Төрийн албаны тухай хууль болон гэрээнд заасан хариуцлага хүлээлгэнэ.

13.10.Энэ журам болон зээлийн гэрээгээр хүлээсэн үүргээ зээлдэгч биелүүлээгүй, зээлийн гэрээтэй холбоотой маргаан үүссэн тохиолдолд шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.

---o0o---